
HLUTHAFASAMKOMULAG

UM STJÓRNSKIPULAG OG EIGNARHALD

MILLI

ÍSLENSKA RÍKISINS

OG

SVEITARFÉLAGA Á HÖFUÐBORGARSVÆÐINU

ALMENNINGSSAMGÖNGUR OHF.

mars 2025

HLUTHAFASAMKOMULAG

Íslenska ríkið (ríkið) annars vegar, nánar tiltekið forsætisráðherra, fjármála- og efnahagsráðherra og innviðaráðherra

og

sveitarfélög á höfuðborgarsvæðinu hins vegar, nánar tiltekið Reykjavíkurborg, Garðabær, Hafnarfjarðarkaupstaður, Kópavogsbær, Mosfellsbær og Seltjarnarnesbær, gera með sér eftirfarandi hlutahafasamkomulag í tengslum við eignarhald og stjórnskipulag í félaginu Almenningsamgöngur ohf., hér eftir nefnt „félagið“.

1 FÉLAGIÐ

Samhliða uppfærslu á samkomulagi aðila frá 26. september 2019 um skipulag og fjármögnun uppbyggingar á samgönguinnviðum á höfuðborgarsvæðinu, (hér eftir nefndur „Samgöngusáttmáli“), hinn 21. ágúst 2024, gerðu ríkið og sveitarfélögin á höfuðborgarsvæðinu með sér samkomulag um rekstur almenningsamgangna á höfuðborgarsvæðinu. Samkvæmt 1. gr. samkomulagsins eru aðilar sammála um að koma á fót félagi eða rekstrareiningu um almenningsamgöngur á höfuðborgarsvæðinu.

Stofnfé félagsins skal vera kr. 1.000.000.000,- einn milljarður króna. Hlutfé félagsins skiptist á milli hluthafa þess skv. neðangreindri sundurliðun.

Nafn	Kennitala	Nafnverð hlutfjár	
Ríkissjóður Íslands	540269-6459	330.000.000	33%
Reykjavíkurborg	530269-7609	377.200.000	37,72%
Garðabær	570169-6109	53.100.000	5,31%
Hafnarfjarðarkaupstaður	590169-7579	84.100.000	8,41%
Kópavogsbær	700169-3759	106.900.000	10,69%
Mosfellsbær	470269-5969	36.500.000	3,65%
Seltjarnarnesbær	560269-2429	12.200.000	1,22%

Eigendur greiða inn stofnfé félagsins í átta jöfnum greiðslum frá 1. maí 2025 að telja. Greiðslur skal inna af hendi fyrsta dags hvers mánaðar. Þann 1. desember 2025 verður stofnfé því að fullu greitt.

Tilgangur félagsins er að annast þróun, skipulag og rekstur almenningssamgangna á höfuðborgarsvæðinu með sjálfbærni að leiðarljósi. Reksturinn tekur jafnt til leiðakerfis hefðbundinna strætisvagnleiða og Borgarlínu. Nánar tiltekið er tilgangur félagsins að stuðla að hagkvæmum hágæða almenningssamgöngum á höfuðborgarsvæðinu, stuðla að því að loftslagsmarkmiðum stjórnvalda um sjálfbært, kolefnishlutlaust borgarsamfélag verði náð, stuðla að auknu umferðaröryggi og að tryggja skilvirkt samstarf milli ríkisins og sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu um trausta umgjörð á uppbyggingu hágæða almenningssamgangna.

Hlutverk og helstu verkefni félagsins eru að veita almenna þjónustu á sviði almenningssamgangna á höfuðborgarsvæðinu, taka þátt í þróun uppbyggingar innviða almenningssamgangna á höfuðborgarsvæðinu í samstarfi við Betri samgöngur ohf., vinna að áframhaldandi þróun og áætlanagerð vegna almenningssamgangna á höfuðborgarsvæðinu, stýra daglegum rekstri fyrirtækisins og fylgja eftir fyrirbyggjandi áætlunum, móta stefnu fyrirtækisins varðandi leiðarkerfi, þjónustustig og fargjöld, framkvæma útboð og innkaup í samræmi við fyrirbyggjandi áætlanir og að miðla til eigenda hvernig unnið er að því að ná fram þeim markmiðum sem skilgreind hafa verið með árangursmælingum.

Félagið og hluthafar skulu gera með sér samning um þá þjónustu sem félagið veitir hluthöfum. Þjónustan mun m.a. felast í að annast þróun, skipulag og rekstur almenningssamgangna á höfuðborgarsvæðinu, í samræmi við tilgang félagsins. Í samningnum skal m.a. skilgreina þjónustuna, fjalla um greiðslur fyrir hana, upplýsingagjöf um framkvæmd samningsins og aðra þætti sem eru metnir nauðsynlegir.

Félaginu er ekki ætlað að skila arði og er hluthöfum óheimilt að taka arð út úr félaginu. Verði hagnaður af starfsemi félagsins skal honum ráðstafað í starfseminni til samræmis við samþykktir félagsins.

Stjórn Samtaka sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu (hér eftir nefnd SSH) fer með eigendaumboð fyrir þau sveitarfélög, sem aðild eiga að félaginu, og kemur fram fyrir þeirra hönd innan félagsins og á hluthafafundum. Umboð þetta er óafturkallanlegt af hálfu einstakra sveitarfélaga á meðan hluthafasamkomulag þetta er í gildi.

Aðilar hluthafasamkomulags þessa hafa ákveðið að gera samkomulag þetta í þeim tilgangi að koma skipulagi á samskipti sín á milli vegna hlutafjäreignar sinnar í félaginu. Hluthafar skuldbinda sig til þess að beita atkvæðisrétti sínum á hluthafafundum í félaginu með þeim hætti að samrýmist ákvæðum hluthafasamkomulags þessa.

2 STJÓRNSKIPULAG FÉLAGSINS

2.1 Hluthafafundur – aðalfundur

Hluthafafundur fer með æðsta vald innan félagsins og skal framfylgja stefnu félagsins. Á hluthafafundi félagsins fer fjármála- og efnahagsráðherra (hér eftir ráðherra) með atkvæðisrétt ríkisins og formaður stjórnar SSH með atkvæðisrétt fyrir hönd og í umboði sveitarfélaganna. Geta þeir veitt öðrum umboð til að fara með atkvæðarétt á fundinum fyrir þeirra hönd en óheimilt er að skipta atkvæðarétti upp eða fela fleiri en einum umboð til að fara með atkvæði fyrir þeirra hönd.

Fyrirsvarsmönnum hluthafa, auk kjörinna fulltrúa þeirra, er heimilt að sækja hluthafafund og taka þar til máls og bera upp fyrirspurnir.

Aðalfundur félagsins skal vera opinn öllum kjörnum fulltrúum eigenda félagsins, þ.e. bæði þingmönnum og sveitarstjórnarmönnum svo og framkvæmdastjórum viðkomandi sveitarfélaga og skulu þessir aðilar hafa rétt til að taka til máls á fundinum og bera upp fyrirspurnir. Þá skal fulltrúum fjölmiðla heimilt að sækja aðalfund félagsins.

2.2 Stjórn félagsins

Stjórn félagsins skal skipuð fimm (5) einstaklingum og tveimur (2) til vara. Ráðherra skal tilnefna tvo (2) stjórnarmenn og einn (1) varamann, sem skal vera varamaður fyrir þá stjórnarmenn sem tilnefndir eru af ríkinu. SSH skal tilnefna þrjá (3) stjórnarmenn og einn (1) varamann, sem skal vera varamaður fyrir þá stjórnarmenn sem tilnefndir eru af SSH. Atkvæði formanns ræður úrslitum falli atkvæði jöfn innan stjórnar.

Við tilnefningu hluthafa á einstaklingum í stjórn skal horft til þess að stjórnin sé ávallt skipuð hæfum einstaklingum með fjölbreytta og haldgóða reynslu eða þekkingu á almenningssamgöngum eða rekstri sem hæfir félaginu og þjóni sem best hagsmunum þess. Stjórnarmenn skulu ekki vera kjörnir fulltrúar, hvort heldur sem er á Alþingi eða í sveitarstjórn. Gæta skal að því að kynjahlutfall við tilnefningu í stjórn félagsins sé til samræmis við gildandi lög hverju sinni.

Það er markmið hluthafa að festa verði til staðar í stjórn félagsins og að stefnt verði að því að sérfræðilækking byggist upp innan stjórnarinnar til að tryggja að vel takist til með framkvæmd verkefnisins. Til að ná því markmiði skal við tilnefningu miða við að formaður geti setið að lágmarki í fjögur ár og aðrir stjórnarmenn að lágmarki í tvö ár.

Stjórn SSH skipar formann stjórnar félagsins án tilnefningar úr hópi stjórnarmanna félagsins. Tilkynna skal ráðherra um fyrirhugað val á nýjum formanni með hæfilegum fyrirvara fyrir aðalfund áður en val formanns er staðfest. Ráðherra tilnefnir varaformann úr hópi stjórnarmanna og skal SSH jafnframt tilkynnt um fyrirhugað val með hæfilegum fyrirvara áður en það er staðfest. Stjórn skal á fyrstu tveimur vikum í starfi gera starfsáætlun um fjölda stjórnarfunda. Stefnt skal að því að stjórnarfundir séu ekki sjaldnar en einu sinni í mánuði fyrsta árið. Stjórn skal setja sér starfsreglur þar sem kveðið verður nánar á um boðun funda og frágang fundargerða.

Stjórnarfundir félagsins eru lögmætir og ályktunarhæfir ef löglega er til þeirra boðað og meirihluti stjórnar sækir fund. Stjórnarfundir eru ekki ályktunarhæfir til að taka óvenjulegar og/eða veigamiklar ákvarðanir nema allir stjórnarmenn, eða varamenn þeirra ef stjórnarmenn forfallast, sæki fundinn. Til slíkra ákvarðana teljast t.a.m. ákvarðanir um gerð þjónustusamninga, þar sem félagið er verksali, við hluthafa eða aðra aðila, og breytingar á áætlunum félagsins. Hver stjórnarmaður getur krafist stjórnarfundar. Sama rétt á framkvæmdastjóri félagsins. Stjórn félagsins er heimilt að láta fundi fara fram með rafrænum hætti, að skilyrðum varðandi boðun funda og fundargögn uppfylltum.

Stjórn félagsins ræður framkvæmdastjóra og hefur eftirlit með störfum hans.

Stjórn félagsins ber ábyrgð á því að vinna að og ná markmiðum félagsins samkvæmt samþykktum þess og stefnu, gerð þjónustusamnings við hluthafa, annarri samningagerð, eftirfylgni með samningum og fjármögnun verkefna félagsins og fjárreiðum þess.

2.3 Samráðsvettvangur félagsins og Betri samgangna ohf.

Stjórn félagsins skal hafa forgöngu um að koma á laggirnar samhæfingarhóp milli félagsins og Betri samgangna ohf. og skal framkvæmdastjóri félagsins sitja í honum auk annarra sem tilnefndir eru af stjórn. Stjórn skal sömuleiðis óska eftir tilnefningum frá stjórn Betri samgangna ohf. í samhæfingarhópinn. Framkvæmdastjóri félagsins veitir vinnu hópsins forstöðu.

Samhæfingarhópur hefur það hlutverk að halda uppi virku samtali á milli fyrrgreindra aðila um samhæfingu skipulagsmála, framkvæmda og þjónustu.

Auk samhæfingarhóps eru eigendur sammála um að stofnaður verði stýrihópur verkkaupa sem verður nánar útfærður í þjónustusamningi milli félagsins og eigenda þess.

3 RÉTTUR TIL UPPLÝSINGA

Framkvæmdastjóri skal mánaðarlega á stjórnarfundum leggja fram yfirlit yfir rekstur og stöðu helstu verkefna félagsins, þar með talið lykiltölur úr rekstri og þjónustu fyrir síðasta almanaxsmánuð samanborið við áætlun. Ársfjórðungslega skal framkvæmdastjóri leggja fram útkomuspá.

Stjórn félagsins getur kallað eftir nánari upplýsingum frá framkvæmdastjóra um rekstur félagsins eða einstaka liði í reikningum þess. Umbeðnar upplýsingar skulu í öllum tilvikum vera aðgengilegar öllum stjórnarmönnum og varamönnum félagsins á sama tíma.

Stjórn félagsins skal, að lágmarki á 6 mánaða fresti, skila skýrslu til hluthafa um framgang verkefna og stöðu félagsins.

Hluthafar geta óskað eftir nánari upplýsingum frá stjórn félagsins um rekstur þess eða einstaka verkefni.

4 HÖMLUR Á MEÐFERÐ HLUTA

Hluthafa er óheimilt að selja, lána, veðsetja, gefa eða framselja á annan hátt hluti sína í félaginu í heild eða hluta, án skriflegs samþykkis stjórnar félagsins. Hluthöfum er þó heimilt án skriflegs samþykkis stjórnar félagsins að framselja hluti sína í félaginu til annarra hluthafa þess. Ekki er heimilt að framselja hluti félagsins til annarra en stofnenda félagsins.

5 SAMÞYKKTIR FÉLAGSINS

Komi í ljós að einstökum ákvæðum samþykktu félagsins þurfi að breyta til samræmis við hluthafasamkomulag þetta skal stjórn tafarlaust boða til hluthafafundar og færa samþykktir

til samræmis við hluthafasamkomulagið. Meiri hluti stjórnar og/eða prókúruhafi skulu tryggja að slíkar breytingar séu tilkynntar til fyrirtækjaskrár.

Komi í ljós að ákvæði hluthafasamkomulags þessa og samþykktu félagsins eru ósamrýmanleg skulu ákvæði hluthafasamkomulagsins ganga framar í lögskiptum milli hluthafa. Hluthafar skulu þá ávallt leitast við að túlka samþykktir félagsins til samræmis við efni og tilgang hluthafasamkomulags þessa og breyta samþykktum félagsins ef í ljós kemur að samþykktir og hluthafasamkomulagið eru ekki samhljóma.

6 TILKYNNINGAR

Allar tilkynningar sem aðilar senda sín á milli samkvæmt hluthafasamkomulagi þessu skulu vera skriflegar (þ.m.t. tölvupóstur), nema annað sé tekið fram, og sendar á eftirfarandi aðila:

Tilkynningum til ríkisins skal beint til:

Nafn: Fjármála- og efnahagsráðuneytis

Heimilisfang: Arnarhvoll við Lindargötu, 101 Reykjavík

Tölvupóstur: postur@fjr.is

Tilkynningum til Samtaka sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu skal beint til:

Nafn: Samtök sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu

Heimilisfang: Hamraborg 9, 200 Kópavogur

Tölvupóstur: ssh@ssh.is

Tilkynningum til Reykjavíkurborgar skal beint til:

Nafn: Reykjavíkurborg, vt. skjalavarsla borgarráðs

Heimilisfang: Ráðhús Reykjavíkur, Tjarnargötu 11, 101 Reykjavík

Tölvupóstur: skjalastyring@reykjavik.is

Tilkynningum til Garðabæjar skal beint til:

Nafn: Garðabær

Heimilisfang: Garðatorgi 7, 210 Garðabæ

Tölvupóstur: gardabaer@gardabaer.is

Tilkynningum til Hafnarfjarðarkaupstaður skal beint til:

Nafn: Hafnarfjarðarkaupstaður,

Heimilisfang: Strandgötu 6, 220 Hafnarfjörður

Tölvupóstur: hafnarfjordur@hafnarfjordur.is

Tilkynningum til Kópavogsbæjar skal beint til:

Nafn: Kópavogsbær, vt. skjalavarsla

Heimilisfang: Digranesvegi 1, 200 Kópavogur

Tölvupóstur: skjalavarsla@kopavogur.is

Tilkynningum til Mosfellsbæjar skal beint til:

Nafn: Mosfellsbær,

Heimilisfang: Þverholti 2, 270 Mosfellsbær

Tölvupóstur: mos@mos.is

Tilkynningum til Seltjarnarnesbæjar skal beint til:

Nafn: Seltjarnarnesbær,

Heimilisfang: Austurströnd 2, 170 Seltjarnarnes

Tölvupóstur: postur@seltjarnarnes.is

Hluthafar skulu tilkynna öðrum hluthöfum og stjórn verði breytingar á framangreindum upplýsingum.

7. ÝMIS ÁKVÆÐI

Allar breytingar á hluthafasamkomulagi þessu skulu vera skriflegar og samþykktar af öllum aðilum þess.

Ef einhver ákvæði hluthafasamkomulags þessa verða dæmd ógild af dómstólum, skal samkomulagið halda gildi sínu að öðru leyti.

Töf eða aðgerðaleysi af hálfu aðila gagnvart brotum á hluthafasamkomulagi þessu skal ekki teljast þegjandi samþykki fyrir því að heimilt sé að brjóta ákvæði þess.

Hluthafasamkomulag þetta er gert í jafnmörgum eintökum og fjöldi aðila þessa samkomulags.

Hver og einn aðili staðfestir með undirritun sinni á hluthafasamkomulag þetta að aðild hans að þessu samkomulagi brjóti ekki gegn neinum samningum sem hann er aðili að eða öðrum skuldbindingum sem á honum hvíla.

8 GILDISTÍMI

Hluthafasamkomulag þetta er bindandi milli aðila og gagnvart hluthöfum á meðan þeir eru hluthafar í félaginu.

Reykjavík, XXX. 2025

f.h. íslenska ríkisins

f.h. sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu

forsætisráðherra

borgarstjóri Reykjavíkurborgar

fjármála- og efnahagsráðherra

bæjarstjóri Kópavogsbæjar

samgöngu- og sveitarstjórnarráðherra

bæjarstjóri Hafnarfjarðarkaupstaðar

bæjarstjóri Garðabæjar

bæjarstjóri Mosfellsbæjar

bæjarstjóri Seltjarnarnesbæjar